

ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ ИНФОРМАТИКЕ

Други колоквијум 15.01.2020. године

Време израде 150 минута

ДРУГА ГРУПА

Име и презиме:

Број индекса:

Број бодова:

1. [2,5 поена] Четворо пријатеља Милан, Петар, Ивана и Јована су осумњичени за убиство. Могуће је да је више особа истовремено криво за убиство. Пред истражним судијом они су изјавили следеће:

Јована: Ја нисам крива.

Милан: Ако је Петар крив, крива је и Јована.

Ивана: Ја нисам крива, али је Милан крив или је Јована крива.

Петар: Ако Милан није крив, онда је крива и Ивана.

Да ли су ове четири изјаве непротивречне? Ако свако говори истину ко је крив? (Уколико има више могућих решења навести их све!)

2. [2,5 поена] Методом резолуције испитати да ли је формула F таутологија

$$F = (p \wedge \neg r \Rightarrow \neg q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \Rightarrow r)$$

3. [2 поена] Свођењем на противречност доказати да је формула

$$(q \vee p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \Rightarrow r) \wedge (p \Rightarrow r)$$

таутологија.

4. [3 поена] Доказати

$$\vdash (p \Rightarrow q \wedge r) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow r).$$

5. [4 поена] Од цифара 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 треба саставити све седмоцифрене бројеве са различитим цифрама код којих се цифре 3, 4 и 5 налазе једна уз другу:

(а) поређане по величини;

(б) у произвољном распореду.

Колико има таквих бројева? Колико је међу њима таквих бројева, код којих се цифре 6 и 7 налазе испред осталих (за оба дела задатка)? Одговор детаљно образложити!

6. [2 поена] Записати следеће реченице језиком предикатског рачуна:

- (а) Постоји момак кога воли свака девојка.
- (б) За сваку девојку се може пронаћи момак кога она воли.
- (в) Постоји девојка која воли два различита момка.
- (г) Постоји момак за кога постоји само једна девојка коју он воли.

7. [2+3 поена] Нелогички део језика предикатског рачуна чине следећи скупови

$$Rel = \{R, S\}, Fun = \{F, G\}, Const = \{a, b\}$$

при чему је $ar(R) = 2$, $ar(S) = 1$, $ar(F) = 2$ и $ar(G) = 1$.

(а) Који од следећих низова симбола је израз, који формула, а који ни једно ни друго?

- (1) $F(S(x), G(y))$
- (2) $R(y, G(x)) \wedge S(F(b, b))$
- (3) $F(F(G(x), F(a, y)), F(a, G(b)))$
- (4) $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \Leftrightarrow (\forall x)S(x)$

(б) Дати језик је интерпретиран на скупу природних бројева на следећи начин:

$J(R) = \mid$ дељивост природних бројева

$J(S) =$ бити прост број

$J(F) = f$, $f(x, y) = x + y$

$J(G) = g$, $g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $g(x) = x^2 + 1$

$J(a) = 2$

$J(b) = 1$.

У дефинисаном моделу $\mathbb{N}$ за валуацију $\mu = \begin{pmatrix} x & y & z & \cdots \\ 1 & 2 & 1 & \cdots \end{pmatrix}$:

- (1) израчунати вредност изрази: $F(G(x), F(y, G(b)))$ и $G(F(F(a, x), G(y)))$
- (2) испитати тачност следећих формула: $R(F(G(x), G(y)), G(F(x, y)))$ и $S(F(a, x)) \vee R(F(a, b), G(y))$
- (3) одредити да ли су одговарајуће реченице датог језика тачне или нетачне, у датом моделу: $(\forall m)(\exists n)R(m, n)$ и $(\forall m)(S(m) \Rightarrow \neg((\exists n)R(n, m)))$.

8. [2 поена] Уколико је могуће дати пример модела у коме је реченица тачна и пример модела у коме реченица није тачна:

- (1) $(\forall y)(\exists x)\alpha(x, y) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)\alpha(x, y)$
- (2) $(\exists x)(A(x) \wedge B(x)) \Rightarrow (\exists x)A(x) \wedge (\exists x)B(x)$.